

SAMENWERKINGSVERBAND

Rijn & Gelderse Vallei

Versie 2015

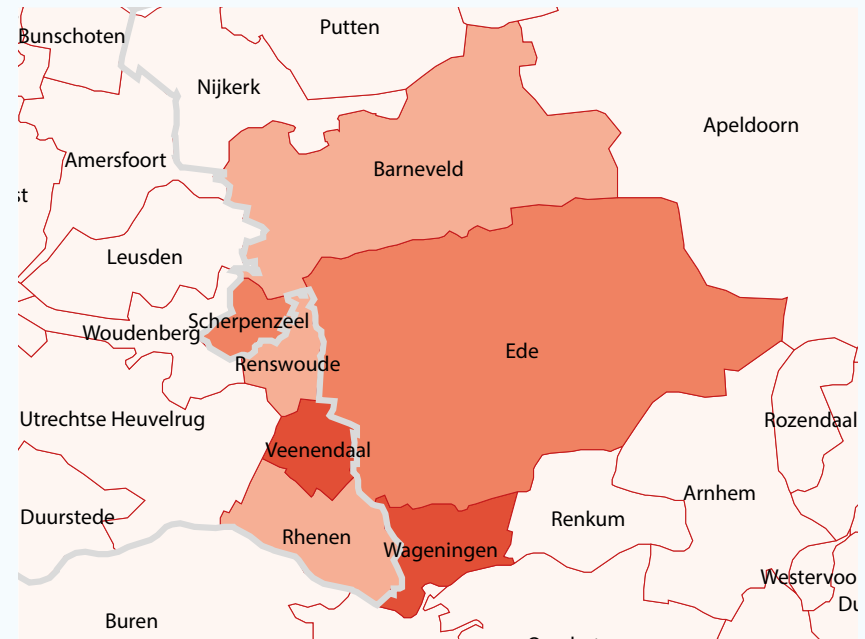
A group of diverse children are playing tug-of-war outdoors in a grassy field. The children are smiling and pulling on a thick rope. The background shows green trees and a clear sky.

Onderwijs(ondersteuning) goed geregeld voor kinderen in
samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei

Samenwerkingsverband PO 25.10

Het samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei is een vereniging van schoolbesturen uit de gemeenten Barneveld, Ede, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen:

- Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs Rhenen
- Stichting voor Christelijk Speciaal Basisonderwijs voor Barneveld en omgeving
- Stichting Hervormde Scholen Voorthuizen
- Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs
- Stichting Katholiek Onderwijs Veluwe Vallei
- Edese Schoolvereniging
- Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel Bennekom
- Stichting Montessorischool Veenendaal
- Stichting De Onderwijsspecialisten
- Gereformeerde Schoolvereniging Veluwe Plus
- Stichting Christelijk Primair Onderwijs voor Veenendaal en omgeving
- Stichting Dokter C.P. van Leersumschool
- Stichting voor Scholengemeenschap voor S.V.S.O. De Brouwerij
- Stichting Monton
- Stichting Pallas
- Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Gelderse Vallei
- Stichting J.H. Donnerschool
- Stichting Trivium
- Stichting Partners Primair Onderwijs De Link
- Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Valleieducatief
- Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuveland
- Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs De Viermaster
- Stichting Primair Onderwijs Proominent Ede
- Stichting Ede voor Islamitisch Onderwijs en Opvoeding
- Stichting Evangelisch Onderwijs Ede
- Stichting voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs Ede en omgeving
- Schoolvereniging voor Basisonderwijs Wageningen
- Stichting Hervormde Scholen voor Basisonderwijs Veenendaal
- Stichting Orthopedagogische Onderwijsinstelling Arnhem en omgeving
- Stichting Hervormde Scholen De Drieslag
- Vereniging Hervormde Scholen Ede
- Vereniging Protestants Christelijk Onderwijs Garderen/Stroe/Kootwijkerbroek
- Vereniging tot Stichting en Instandhouding van scholen met de Bijbel Lunteren
- Wageningse Schoolvereniging
- Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Apeldoorn

Voorwoord

Dit is de tweede versie van het Ondersteuningsplan van samenwerkingsverband (verderop steeds afgekort tot SWV) Rijn & Gelderse Vallei. Het eerste plan verscheen voor de officiële start van passend onderwijs in augustus 2014. Na een jaar werken is dit plan nu geactualiseerd. In deze versie staat dus hoe passend onderwijs in SWV Rijn & Gelderse Vallei is geregeld vanaf augustus 2015.

In de aparte bijlagenbundel vindt u de (soms meer formele) uitwerking van beleid, reglementen en aanvullende informatie.

Bestuur Samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei

SWV Rijn & Gelderse Vallei kiest bewust voor een gefaseerde aanpak voor de invoering van passend onderwijs. Met deze huidige versie van het Ondersteuningsplan kunnen we de komende jaren goed vooruit. Maar: we staan natuurlijk niet stil. Het Actieplan 2014 – 2018 is leidend voor vernieuwing en ontwikkelingen de komende jaren. Per schooljaar maken wij vanuit dit actieplan een Jaarplan dat steeds geëvalueerd wordt. Zo nodig passen we het Ondersteuningsplan in de toekomst opnieuw aan. Daarbij volgen wij vanzelfsprekend de formele besluitvormingsprocedures.

Inhoud

SWV Rijn & Gelderse Vallei in beeld <i>kaart en samenwerkende besturen</i>	2
Voorwoord en inhoud	3
SWV Rijn & Gelderse Vallei in beeld <i>kerncijfers anno 2015 en veranderingen in vogelvlucht</i>	4
1 Ondersteuningsplan: hoe & wat	5
2 Goed, snel en dichtbij <i>visie en (meetbare) doelen voor 2018</i>	6
3 Passende ondersteuning voor ieder kind <i>van basisondersteuning tot arrangementen en hoe we dat organiseren</i>	9
4 Expertise efficiënt inzetten <i>wie doet wat op welk ondersteuningsniveau, expertisenetwerk en regionale Steunpunten</i>	18
5 Samen met ouders <i>samenwerking met ouders</i>	20
6 Passend onderwijs en gemeenten <i>passend onderwijs en Transitie Jeugdzorg</i>	21
7 Bestuur, organisatie en financiën <i>organisatie, medezeggenschap, kwaliteit, toezicht en financiën</i>	22
Colofon	26

SWV Rijn & Gelderse Vallei

Kerncijfers

Hoe ziet ons samenwerkingsverband eruit in cijfers?

In ons samenwerkingsverband gaan 23593 leerlingen naar een reguliere basisschool. 567 leerlingen bezoeken het speciaal basisonderwijs, 293 leerlingen het speciaal onderwijs. 105 leerlingen bezoeken speciaal onderwijs buiten onze regio. 55 leerlingen krijgen Extra ondersteuning op basis van een rugzakje (leerlinggebonden financiering).

(cijfers van 1 oktober 2015)

24.558 leerlingen
34 schoolbesturen
128 scholen
7 gemeenten

Passend onderwijs

Passend onderwijs moet bijdragen aan een succesvolle schoolloopbaan voor alle kinderen en jongeren tot 23 jaar. SWV Rijn & Gelderse Vallei is een samenwerkingsverband primair onderwijs en richt zich dus op leerlingen in de basisschoolleeftijd.

Vanaf augustus 2014 bepalen in Nederland (nieuw opgerichte) samenwerkingsverbanden grotendeels zelf hoe zij de leerlingen in hun regio passende onderwijsondersteuning bieden en beslissen ook over het geld voor onderwijsondersteuning. Hoe zij dat doen leggen zij vast in een Ondersteuningsplan, zoals nu voor u ligt.

De regio-indeling voor samenwerkingsverbanden is bepaald door de minister van OCW.

1 Ondersteuningsplan: hoe & wat

Vanaf 1 augustus 2014 zijn schoolbesturen verantwoordelijk voor passend onderwijs aan alle leerlingen in hun samenwerkingsverband en hebben 'zorgplicht'. Dat is ook in SWV Rijn & Gelderse Vallei zo. In dit Ondersteuningsplan staat hoe wij passend onderwijs in onze regio organiseren.

Alle schoolbesturen voor regulier en speciaal primair onderwijs in de gemeenten Barneveld, Ede, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen vormen het Samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei. Samen bieden zij iedere leerling goed onderwijs en de juiste ondersteuning. Zo kunnen alle kinderen in de regio zich optimaal ontwikkelen en succesvol zijn op school.

Hoe wij passend onderwijs organiseren staat in dit Ondersteuningsplan. Een eerste versie verscheen voor de start van passend onderwijs en kreeg instemming van de Ondersteuningsplanraad, waarin ouders en medewerkers zijn vertegenwoordigd. In deze geactualiseerde versie zijn zaken verduidelijkt en zo nodig aangevuld. Daarmee voldoet het Ondersteuningsplan aan de eisen van de Wet passend onderwijs. In december 2015 is dit Ondersteuningsplan (versie 2015) door de Algemene Ledenvergadering vastgesteld.

Op basis van het Ondersteuningsplan maken wij elk schooljaar een Jaarplan. Hierin staan concrete doelstellingen om onderwijs-ondersteuning goed en efficiënt te organiseren, uitgaande van de onderwijs-ondersteuningsbehoeften van de leerlingen in ons samenwerkingsverband.

Elk kwartaal wordt in het bestuur een kwartaalrapportage en de voortgang van het Jaarplan besproken.

Om ervoor te zorgen dat onderwijs en (jeugd)hulp goed op elkaar aansluiten, hebben wij als samenwerkingsverband ook afspraken gemaakt met de zeven gemeenten in de regio. Daarvoor is 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' (OOGO) gevoerd.

Dit Ondersteuningsplan is afgestemd met collega-samenwerkingsverbanden (Reformatorisch SWV PO Berséba en de samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs Ede-Wageningen en Barneveld-Veenendaal en het reformatorisch voortgezet onderwijs). Zo zorgen wij voor een goede afstemming en een goede doorgaande lijn van primair naar voortgezet onderwijs.

2 Goed, snel en dichtbij

Ieder kind verdient het beste onderwijs. In SWV Rijn & Gelderse Vallei organiseren wij passend onderwijs zo dat ieder kind in onze regio dat beste onderwijs ook krijgt. We zetten in op preventie, bouwen op stevige Basisondersteuning en handelen doelmatig. Natuurlijk met ouders als gelijkwaardige partners.

Basis voor passend onderwijs in onze regio is een positieve grondhouding naar kinderen. We proberen een kind zo goed mogelijk te ondersteunen in zijn ontwikkeling en sluiten aan bij zijn talenten. De kernvraag: wat heeft dit kind nu nodig om tot leren te komen en zich goed te ontwikkelen?

In onze regio gaat nu circa 95 procent van alle leerlingen naar een reguliere basisschool. Met de meeste kinderen gaat het daar gelukkig prima. Ook als een kind extra hulp of ondersteuning nodig heeft, kan de basisschool die meestal zelf bieden. Wat de mogelijkheden en grenzen van een school precies zijn, staat in het Schoolondersteuningsprofiel dat elke school in ons samenwerkingsverband heeft gemaakt. Hierin lezen ouders wat zij kunnen en mogen verwachten van de school.

Kan een school níet het gewenste passende onderwijs bieden, dan geldt voor het schoolbestuur waaronder deze school valt, de Zorgplicht. In de praktijk betekent dit dat de school ervoor moet zorgen dat deze leerling op een andere school wél de juiste ondersteuning krijgt. Ons samenwerkingsverband biedt hiervoor een 'dekkend aanbod'. Oftewel: voor ieder kind de juiste onderwijsondersteuning in de vorm van een passend onderwijsarrangement. Alleen voor zéér specialistische onderwijsbehoeften kan het voor komen dat een kind voor

passend onderwijs buiten de regio moet zijn. Bijvoorbeeld als een kind ernstige meervoudige beperkingen heeft.

Sterke basis(ondersteuning)

Schoolbesturen in SWV Rijn & Gelderse Vallei hebben afspraken gemaakt over de basiskwaliteit en de Basisondersteuning die elke reguliere basisschool minimaal biedt. Een 'voldoende' van de onderwijsinspectie is bijvoorbeeld een minimale eis. Een andere afspraak: we werken handelingsgericht en opbrengstgericht. Leerkrachten kijken wat een kind nodig heeft om zich goed te ontwikkelen en stemmen hun onderwijsaanbod daarop af. Zij werken opbrengstgericht en volgen de ontwikkeling van kinderen, om (zo) preventief (mogelijk) te handelen als zij signaleren dat Extra ondersteuning nodig is.

Ouders zien wij als gelijkwaardige partners, die vanaf stap één betrokken worden bij de Extra ondersteuning aan hun kind. Als samenwerkingsverband zorgen wij ervoor dat het voor ouders en netwerkpartners van A tot Z duidelijk is hoe ondersteuningsprocessen zijn geregeld.

Uitgangspunten voor Extra ondersteuning

Uitgangspunten voor Extra onderwijsondersteuning: zo snel mogelijk, zo licht mogelijk, zo dicht mogelijk bij huis, op de meest

adequate manier, door de meest geschikte persoon/instelling, samen met ouders en (zo nodig) partners in (jeugd)hulp. Samen werken we op basis van één kind, één gezin, één plan. Zo ondersteunen we een kind optimaal in verschillende domeinen in zijn leven.

Kinderen voor wie een speciale onderwijsplek het meest passende onderwijsarrangement is, kunnen terecht op één van de scholen voor speciaal (basis)onderwijs in ons samenwerkingsverband. We werken doelmatig, met zo min mogelijk bureaucratie. Daar hoort bij dat professionals in de scholen en schoolbesturen zoveel mogelijk zelf aan zet zijn, met een centrale rol voor de intern begeleider in de organisatie van passend onderwijs.

Op het niveau van het samenwerkingsverband maken de schoolbesturen onder meer afspraken op hoofdlijnen over 'kaders' voor passend onderwijs, medezeggenschap, afstemming met gemeenten en besteding van geld.

Met de officiële start van passend onderwijs in augustus 2014 houdt visieontwikkeling niet op. We kiezen in het SWV Rijn & Gelderse Vallei voor een gefaseerde aanpak. Met de ervaringen in schooljaar 2014-2015 hebben wij waar nodig beleid, organisatie en onderwijsarrangementen aangepast of vernieuwd.

Doelen SWV Rijn & Gelderse Vallei

In 2018 ...

- ... heeft iedere leerling een passend onderwijsarrangement, zo thuisnabij mogelijk
- ... hebben wij geen thuiszitters
- ... heeft elke basisschool zijn Basisondersteuning op orde en heeft inzicht in (leer)opbrengsten
- ... is de leerkracht dé spil in het bieden van (basis)ondersteuning in de eigen groep
- ... is de intern begeleider dé spil in onze ondersteuningsaanpak
- ... is er extra geld voor verdere versterking van het regulier onderwijs

- ... organiseren we onderwijsondersteuning snel en efficiënt (heldere procedures, snelle plaatsing, doorstroom en terugplaatsing)
- ... werken we meer preventief en kennen we effectieve preventieve onderwijsarrangementen
- ... werken we goed samen met de samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs, gemeenten en jeugdhulp
- ... gaan meer kinderen naar het regulier onderwijs
- ... is het aantal klachten en beroep en bezwaar minimaal

→ *Zie bijlage 1: visie uitgebreider toegelicht.*

→ *Zie bijlage 2: richtinggevende uitspraken over wat centraal en decentraal georganiseerd wordt voor passend onderwijs.*

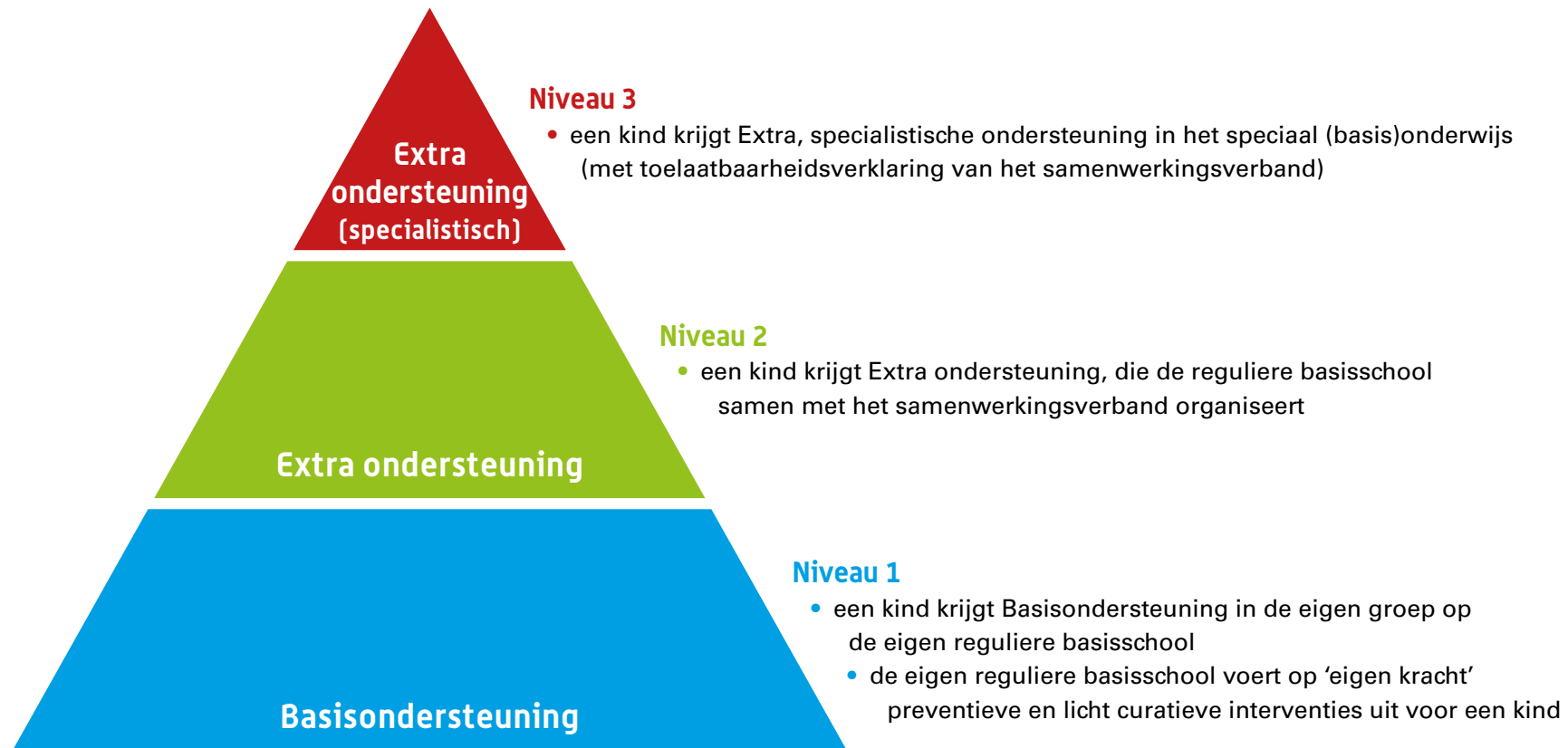
→ *Zie bijlage 3: doelen verwoord in kwalitatieve en kwantitatieve resultaten voor 2018.*

We monitoren en evalueren of we de gewenste resultaten hebben behaald. Dat is verankerd in ons kwaliteitsbeleid (zie hoofdstuk 7).

3 Passende ondersteuning voor ieder kind

In SWV Rijn & Gelderse Vallei kennen we drie niveaus van ondersteuning:

Sterke basis (niveau 1)

Het fundament voor passend onderwijs

Een sterke basis zien wij in SWV Rijn & Gelderse Vallei als hét fundament voor passend onderwijs. Daarom hebben schoolbesturen afspraken gemaakt over de Basisondersteuning die elke school in SWV Rijn & Gelderse Vallei iedere leerling biedt. Is Extra ondersteuning nodig, dan volgt een arrangement.

Waarom moet Basisondersteuning voldoen? Basisondersteuning omvat alle preventieve en licht curatieve acties die een basisschool planmatig inzet voor een kind, zo nodig met inzet van externe deskundigen/ketenpartners in de school.

In SWV Rijn & Gelderse Vallei kent Basisondersteuning op elke school vier pijlers:

- 1 basiskwaliteit
- 2 preventief en handelingsgericht werken
- 3 licht curatieve interventies
- 4 de intern begeleider als spil in de ondersteuningsstructuur

1 basiskwaliteit

Val je als school onder basistoezicht van de Inspectie van het Onderwijs, dan is de basiskwaliteit op orde. Dat verwachten we als samenwerkingsverband van elke school in onze regio. We gaan ervan uit dat ook iedere leerkracht minimaal basiskwaliteit levert op pedagogisch en didactisch gebied, in klassenmanagement en leerlingenondersteuning.

→ Zie bijlage 4 voor de indicatoren vanuit het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs waar SWV Rijn & Gelderse Vallei voor wat betreft de basiskwaliteit bij aansluit.

2 preventief en handelingsgericht werken

Passend onderwijs in de praktijk vraagt van leerkrachten (en andere professionals in de school) dat zij effectief kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen. Handelingsgericht werken (7 uitgangspunten) helpt daarbij: uitgaan van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en daarop aansluiten. Ook preventief werken is voorwaarde voor passend onderwijs. Dat betekent: alle maatregelen die voorkomen dat er spanning, nood of een crisis ontstaat. Een veilig schoolklimaat hoort hier ook bij. Deze algemene aanpak noemen wij primaire preventie. Bij secundaire preventie gaat het om tijdige signalering van belemmeringen bij het leren of opgroeien - en daar snel op inspelen. Dit vraagt om handelingsgerichte, diagnostische en/of systeem-analytische deskundigheid, al dan niet ingezet in samenwerking met ketenpartners.

→ Zie bijlage 5 voor de Uitgangspunten handelingsgericht werken van Pameijer, Van Beukering & De Lange die SWV Rijn & Gelderse Vallei gebruikt. Ook vind je hier handelingsgericht werken in schema weergegeven.

3 licht curatieve interventies

Licht curatieve interventies om leerlingen te ondersteunen horen ook tot de Basisondersteuning. Denk aan aandacht voor faalangstvermindering of extra hulp voor dyslexie of dyscalculie. Deze ondersteuning voert de school op eigen kracht uit. SWV Rijn & Gelderse Vallei heeft een lijst gemaakt van de interventies waarom het gaat. Wellicht kunnen in de toekomst méér licht curatieve interventies worden toegevoegd, afhankelijk van het geld dat via het samenwerkingsverband beschikbaar is/komt voor versterking van de Basisondersteuning.

→ Zie bijlage 6 voor de lijst licht curatieve interventies die horen bij Basisondersteuning.

4 de intern begeleider als spil in de ondersteuningsstructuur

SWV Rijn & Gelderse Vallei ziet de intern begeleider* als onderwijs-expert handelingsgericht werken. Daarmee is hij/zij de spil in de ondersteuningsstructuur. Concreet betekent dit dat ook de intern begeleider handelingsgericht werkt en bijvoorbeeld leerkrachten ook handelingsgericht begeleidt. Voorwaarde is dat intern begeleiders voldoende vaardig zijn in handelingsgericht werken in diverse situaties, ook in samenwerking met ketenpartners.

→ Zie bijlage 7 voor meer informatie over interne begeleiding en handelingsgericht werken.

* de intern begeleider of een andere professional die de taak interne begeleiding uitvoert

Extra ondersteuning (niveau 2)

Arrangementen

Heeft een kind méér nodig dan Basisondersteuning? Dan bieden we een onderwijsarrangement dat aansluit bij zijn onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Elke vorm van Extra ondersteuning noemen we een 'arrangement'. Dat kan alleen Extra onderwijsondersteuning omvatten, maar ook een combinatie van onderwijs en (jeugd)hulp. Dit 'arrangeren' doen we ook handelingsgericht.

Om te bepalen welk arrangement nodig is, kijken we naar het kind en zijn leefomgeving. Hoe gaat het op school, hoe gaat het thuis en in de vrije tijd? Hoe gaat het qua ontwikkeling in de verschillende ontwikkelingsgebieden? Wat zijn onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van kind, ouders en leerkracht/school? Welke ontwikkelingsdoelen streven we na? Vanzelfsprekend zijn ouders nauw betrokken bij het vormgeven van het arrangement. We focussen niet op wat er 'mis is' met een kind, maar definiëren wat een kind nodig heeft om zich beter te ontwikkelen. En vooral op wat de leerkracht/school nodig heeft om het meest passende arrangement te bieden. Hoeveel tijd en aandacht is bijvoorbeeld nodig, welke materialen of aanpassingen helpen in de klas?

'Groeidocument': onze standaard

In ons samenwerkingsverband maken we arrangementen op dezelfde manier. We gebruiken hiervoor het standaardinstrument 'Groeidocument Handelingsgericht Arrangeren'. Dit ondersteunt scholen om in kaart te brengen welke ondersteuning een kind nu precies nodig heeft.

Het groeidocument heeft vier onderdelen:

- de gegevens van de leerling
- inventarisatie van de situatie van de leerling, de school en 'thuis'
- beschrijving van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling
- het ontwikkelingsperspectief en planning

Elkaars expertise inzetten

In het ondersteuningsarrangement staan afspraken over onder meer het ontwikkelingsperspectief voor het kind en de duur van het arrangement. Arrangementen worden in de eigen school aangeboden, eventueel met inzet van externe deskundigen. Zo kan de basisschool samenwerken met een andere basisschool of het speciaal (basis)onderwijs in ons samenwerkingsverband.

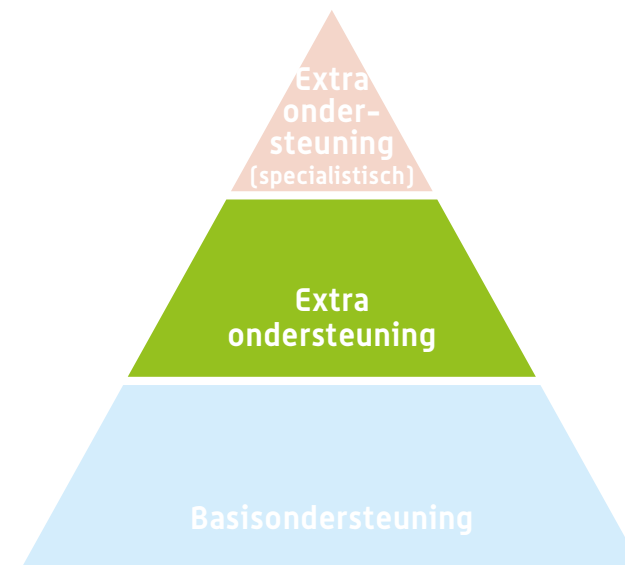
Regionale Steunpunten

Scholen in onze regio kunnen een beroep doen op het Regionaal Steunpunt in hun regio. Hier werken de Steunpunt Coördinatoren. De Steunpunt Coördinatoren ondersteunen alle scholen in hun regio bij het vormgeven van de juiste onderwijssteuning. De Steunpunt Coördinatoren vormen samen met de directeur de 'motor' van ons samenwerkingsverband.

Het bestuur van SWV Rijn & Gelderse Vallei denkt dat de scholen voor speciaal basisonderwijs prima thuisbases kunnen zijn voor de regionale Steunpunten. In deze Steunpunten vind je expertise uit het regulier en speciaal (basis)onderwijs terug. Ook staat nauwere samenwerking tussen speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs op de agenda. Zo zijn de scholen regionale mini-expertisecentra, waar veel kennis aanwezig is over onderwijssteuning voor kinderen met Extra ondersteuningsbehoeften.

De samenwerkende schoolbesturen zien ons samenwerkingsverband als gezamenlijk expertisenetwerk. De Steunpunt Coördinatoren hebben goed in beeld wie (of welke organisatie/instelling) over welke expertise beschikt en kunnen Extra ondersteuning snel en efficiënt organiseren. Dat kan ook deskundigheid zijn van ketenpartners buiten het samenwerkingsverband, zoals jeugdhulp. Arrangementen variëren in 'zwaarte'. Uitgangspunten voor Extra ondersteuning: zo licht mogelijk, zo dicht mogelijk bij huis, op de meest adequate manier, door de meest geschikte persoon/instelling, samen met ouders en (zo nodig) partners in (jeugd)hulp.

→ Zie bijlage 9: Groeidocument handelingsgericht arrangeren.

Niveau 2

- een kind krijgt Extra ondersteuning, die de reguliere basisschool samen met het samenwerkingsverband organiseert

Specialistische arrangementen (niveau 3)

Speciaal (basis)onderwijs

Biedt Extra ondersteuning in de basisschool onvoldoende antwoord op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een kind, dan kan het speciaal (basis)onderwijs het passende maatwerkarrangement bieden. Natuurlijk wordt ook dit afgestemd met ouders.

In ons samenwerkingsverband zijn vier scholen voor speciaal basisonderwijs, verdeeld over vier schoolbesturen. Ook is er een breed aanbod voor speciaal onderwijs (cluster 3 en 4). Hiermee heeft SWV Rijn & Gelderse Vallei een 'dekkend aanbod' in onze regio met passend onderwijs voor ieder kind.

Voor plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs geeft het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring af. Vooraf is een deskundigenadvies nodig. Daarvoor worden de volgende vragen beantwoord: vinden ouders, school en twee deskundigen (in het ondersteuningsteam van de school of uit het expertisenetwerk) dat plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs nodig is? Is er ook overeenstemming over het type onderwijs?

Is het antwoord op deze vragen ontkennend, dan geeft de onafhankelijke deskundigencommissie advies. Hierin zitten deskundigen die tot dan toe niet betrokken waren bij het kind waar het om gaat. Wie die 'deskundigen' zijn, hangt af van de situatie. In elk geval is er een orthopedagoog betrokken, afhankelijk van het kind in kwestie eventueel aangevuld met een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of arts.

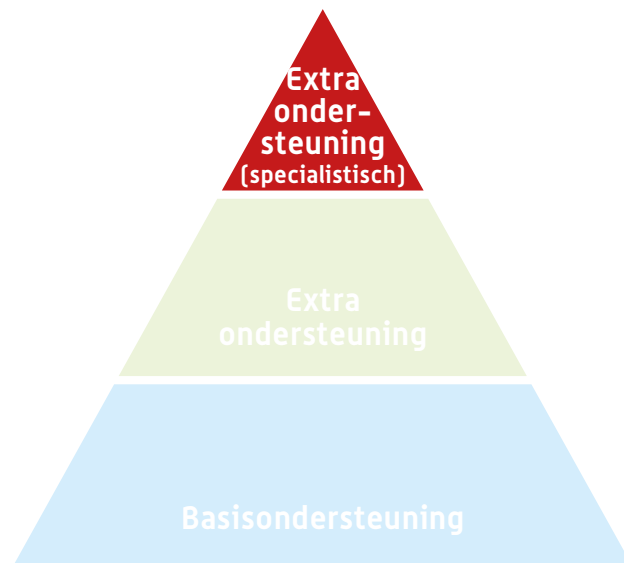
Het samenwerkingsverband volgt het deskundigenadvies meestal. Het checkt wel of dit advies goed tot stand is gekomen. Zijn alle betrokkenen gehoord, welke Extra ondersteuning heeft de

basisschool tot nu toe aangeboden, is voldoende gekeken naar alle ondersteuningsbehoeften: dat wordt getoetst voordat de toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven.

De toelaatbaarheidsverklaring wordt ondertekend door de directeur van SWV Rijn & Gelderse Vallei, die daarvoor is gemandateerd door het bestuur.

Zijn ouders of andere betrokkenen het niet eens met de beslissing van het samenwerkingsverband, dan kunnen zij een beroep doen op de Geschillenregeling. Worden kinderen via een voorschoolse voorziening of 'zijinstroom' (vanuit andere samenwerkingsverbanden) verwezen naar het speciaal (basis) onderwijs, dan vraagt het samenwerkingsverband altijd vooraf advies aan de onafhankelijke deskundigencommissie. In het ondersteuningsarrangement dat een kind krijgt in het speciaal (basis)onderwijs staan ook afspraken over het ontwikkelingsperspectief voor het kind en de duur van het arrangement. Plaatsing op een school voor speciaal (basis) onderwijs kan immers ook tijdelijk nodig zijn.

- Zie bijlage 11: Beschrijving van ons (dekkende) expertisenetwerk van basisonderwijs en speciaal (basis) onderwijs en het aanbod.
- Zie bijlage 19: Geschillenregelingen.

Niveau 3

- een kind krijgt Extra, specialistische ondersteuning in het speciaal (basis)onderwijs (met toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband)

Geen thuiszitters!

Volgens de Leerplichtwet zijn thuiszitters leerplichtige jongeren van 5 tot 18 jaar, die ingeschreven zijn op school en die zonder geldige reden (zoals vrijstelling van de Leerplichtwet) meer dan vier weken verzuimen. Met de leerplichtambtenaren van de zeven gemeenten in onze regio hebben we afgesproken dat verzuim direct gemeld én aangepakt wordt. We stemmen samen af over de begeleiding van de jongere in kwestie. Doel is uiteraard: alle leerplichtige jongeren naar school.

→ Zie bijlage 12: Extra ondersteuning, paragraaf Thuiszittende leerling en thuiszitters

Doorgaande ontwikkelingslijn

Ontwikkeling begint noch stopt in het basisonderwijs. Daarom werkt SWV Rijn & Gelderse Vallei nauw samen met voorschoolse voorzieningen én met het voortgezet (speciaal) onderwijs in de regio. De contactpersonen Jonge Kind ondersteunen voorschoolse voorzieningen als kinderen daar ondersteuning nodig hebben. Hierdoor kan de overgang van kinderen van voorschool naar school goed verlopen. De werkgroep POVO SWV (primair en voortgezet onderwijs) kijkt in bredere zin naar goede doorlopende (leer)lijnen.

Ondersteuningsvoorzieningen, ondersteuningsniveaus en inzet expertise

Ondersteuningsvoorzieningen

Alle vestigingen van scholen voor regulier basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en scholen voor speciaal onderwijs (cluster 3 cognitie en 4 gedrag) horen bij ons SWV. Uitzondering zijn vestigingen waarvoor het bevoegd gezag is aangesloten bij een landelijk samenwerkingsverband. Alle scholen in het samenwerkingsverband voldoen uiterlijk in 2018 aan de 'Basisondersteuning' zoals omschreven in dit Ondersteuningsplan. Op kindniveau werken wij samen met scholen cluster 1 en 2 (met deze laatste ook op beleidsniveau).

Sommige leerlingen zijn aangewezen op speciaal onderwijs buiten ons SWV, met een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband. Wij onderzoeken of het mogelijk is om deze specialistische ondersteuning binnen de grenzen van ons samenwerkingsverband te halen.

Ondersteuningsniveau en inzet expertise

Zoals op de vorige pagina's weergegeven is in de piramides, kent onze onderwijsondersteuning drie niveaus.

Niveau 1 Basisondersteuning

- Een kind krijgt Basisondersteuning in de eigen groep op de eigen reguliere basisschool.
- De basisschool zet in op preventieve maatregelen.
→ *Inzet expertise: leerkracht, eventueel groepsbespreking, intern begeleider is casemanager, ouders zijn betrokken bij het aanbod.*
- De eigen reguliere basisschool voert op 'eigen kracht' een licht curatieve interventie uit voor een kind.
→ *Inzet expertise: leerkracht, Ondersteuningsteam van de school, intern begeleider is casemanager, ouders zijn betrokken bij het aanbod. De Steunpunt Coördinator van het samenwerkingsverband kan aansluiten.*
- De intern begeleider is de spil in de ondersteuningsstructuur.
→ *Inzet expertise: de intern begeleider is casemanager, het schoolbestuur is verantwoordelijk voor deskundigheidsbevordering, het SWV kan de intern begeleider ondersteunen.*

Niveau 2 Extra ondersteuning

- Een kind krijgt Extra ondersteuning, die de reguliere basisschool samen met het samenwerkingsverband organiseert.
- *Inzet expertise: leerkracht, Ondersteuningsteam van de school, intern begeleider is casemanager, ouders zijn betrokken bij het invullen van het Groeidocument (door leerkracht/intern begeleider) en vormgeving van het arrangement. De Steunpunt Coördinator ondersteunt en adviseert over inzet expertise en/of financiering van andersoortige ondersteuning vanuit het SWV.*

Niveau 3

- Een kind krijgt Extra, specialistische ondersteuning in het speciaal (basis)onderwijs (met toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband). Een kind kan voor een zogenoemde Time out tijdelijk geplaatst worden bij een andere reguliere of speciale (basis)school.
- *Inzet expertise: leerkracht, Ondersteuningsteam van de school, intern begeleider is casemanager, ouders zijn betrokken bij plaatsing. De Steunpunt Coördinator adviseert en ondersteunt.*

Zorgplicht aanmelding bij reguliere basisschool

Met de komst van passend onderwijs hebben schoolbesturen zorgplicht gekregen. Hoe wij die zorgplicht uitvoeren in SWV Rijn & Gelderse Vallei is schematisch weergegeven. Alle voorschoolse voorzieningen en scholen in ons samenwerkingsverband hebben dit schema ontvangen – met een informatiefolder voor ouders. Het schema is ook te downloaden via www.swvrgv.nl.

4 Expertise effectief inzetten

Om passende onderwijsondersteuning snel te organiseren, is effectieve inzet van expertise noodzakelijk. In SWV Rijn & Gelderse Vallei is de intern begeleider de spil in de ondersteuningsstructuur. In alle gevallen heeft de intern begeleider de rol van 'casemanager' en voert regie over de juiste onderwijsondersteuning voor kinderen.

De intern begeleider is – samen met de leerkracht - aan zet om eventuele belemmeringen tijdig te onderkennen en om een ondersteuningsarrangement op maat te arrangeren. Daarnaast is hij/zij casemanager, organiseert ondersteuning binnen de eigen school, of regelt die.

Het samenwerkingsverband vindt dat bij toewijzing van onderwijsarrangementen op niveau 2 en 3 (zie ook pagina 16) het Ondersteuningsteam van de school een belangrijke rol moet spelen. Het Ondersteuningsteam nodigt ouders uit voor bijeenkomsten over hun kind. Zo'n Ondersteuningsteam bestaat minimaal uit de intern begeleider en de leerkracht, zo nodig aangevuld met de (school)maatschappelijk werker, de jeugdverpleegkundige en de Steunpunt Coördinator. Is aanvullende expertise nodig, dan schuiven ook andere ketenpartners aan.

Door in het Ondersteuningsteam van de school met elkaar de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een kind in kaart te brengen, kan snel afgestemd worden over handelingsgerichte ondersteuning (HGO). Leidraad voor dit gesprek is het Groeidocument. Dit Groeidocument wordt ingevuld voor iedere leerling voor wie Basisondersteuning mogelijk ontoereikend is. Is inzet van expertise nodig, dan kan de intern begeleider terecht bij de Steunpunt Coördinator.

Steunpunt

Het SWV Rijn & Gelderse Vallei maakt graag gebruik van de grote expertise die al aanwezig is. Er is de afgelopen jaren veel kennis en ervaring opgebouwd in de reguliere basisscholen, het speciaal (basis)onderwijs en het speciaal onderwijs (cluster 3 en 4 en de voormalige regionale expertisecentra).

Intern begeleiders moeten snel toegang hebben tot ondersteuningsmogelijkheden. Zij kunnen hiervoor de Steunpunt Coördinator inschakelen. Als het Ondersteuningsteam van een basisschool samen met ouders constateert dat Extra ondersteuning nodig is, kan de intern begeleider een beroep doen op zo'n coördinator. De Steunpunten zijn regionaal georganiseerd en kennen een eenduidige werkwijze.

De Steunpunt Coördinatoren helpen bij het vaststellen van de onderwijsondersteuningsbehoeften van een kind, de inzet van gespecialiseerde uitvoerders (zoals een gedragspecialist of ergotherapeut), bij het bieden van handelingsgerichte ondersteuning en trajectbegeleiding naar speciaal (basis) onderwijs. Zie ook pagina 13 in dit Ondersteuningsplan.

Commissie voor Handelingsgerichte ondersteuning (HGO)

Scholen kunnen een verzoek voor (financiering van) Extra ondersteuning of inzet van expertise indienen bij de Commissie voor Handelingsgerichte ondersteuning. Deze commissie bestaat uit een gedragsdeskundige, administratief ondersteuner en de directeur van het samenwerkingsverband. De Steunpunt Coördinator licht het verzoek namens de school toe en praat de commissie bij over de tot dan toe gezette stappen. De gedragsdeskundige adviseert de directeur, die beslist over het verzoek.

Commissie voor toelaatbaarheid

Een aanvraag voor plaatsing in het speciaal (basisonderwijs) wordt voorgelegd aan de Commissie voor toelaatbaarheid. Deze commissie bestaat uit een voorzitter, twee deskundigen (altijd een gedragskundige) en een administratief ondersteuner. De betrokken Steunpunt Coördinator licht toe welke stappen tot nu toe zijn gezet en licht de aanvraag voor de toelaatbaarheidsverklaring toe.

De Steunpunt Coördinatoren kunnen veel betekenen voor kinderen, ouders en onderwijsteams in ons samenwerkingsverband. Zij kennen de sociale kaart, weten waar welke expertise beschikbaar is en kunnen scholen ondersteunen bij het verhelderen van de precieze ondersteuningsvraag van een kind of leerkracht

→ Zie bijlage 12 voor voorbeelden van ondersteuning die de Steunpunt Coördinatoren kunnen bieden en/of kunnen organiseren.

5 Samen met ouders

Eén van de speerpunten van passend onderwijs is versterking van de positie van ouders. De zorgplicht voor schoolbesturen helpt daarbij: scholen helpen ouders bij het vinden van de school die hun kind het meest passende onderwijsarrangement kan bieden. Maar dat is pas het begin. Alleen samen met ouders én partners als jeugdzorg en gemeenten wordt passend onderwijs een succes.

Goede samenwerking tussen ouders, school en ketenpartners is altijd van belang, maar zéker als een kind Extra ondersteuning nodig heeft.

Ouderbetrokkenheid: stevig verankerd

Ouders hebben wettelijk recht op goede informatie over de vorderingen van hun kind en de eventuele Extra ondersteuning die nodig is. Het SWV Rijn & Gelderse Vallei vindt dat ouders vanaf stap één betrokken moeten zijn bij het onderwijs aan hun kind, niet pas als blijkt dat Extra ondersteuning nodig is. Niet voor niets is 'ouderbetrokkenheid' daarom onderdeel van handelingsgericht werken.

Ook in het eerdergenoemde Groeidocument (zie bijlage 9) is de rol en betrokkenheid van ouders stevig verankerd. Het 'arrangeren' van ondersteuning begint mede met de visie die kind en ouders hebben op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en het gewenste ondersteuningsarrangement.

Schoolondersteuningsprofiel biedt inzicht

Elke school in ons samenwerkingsverband legt in zijn Schoolondersteuningsprofiel uit wat zijn ondersteuningsmogelijkheden zijn. Dit profiel staat in de Schoolgids.

Op de website van het SWV Rijn & Gelderse Vallei staan alle Schoolondersteuningsprofielen (www.swvrgv.nl). Hier vinden ouders ook alle informatie over ons samenwerkingsverband. Hoe we informatievoorziening naar ouders verder vormgeven stemmen we af met de Ondersteuningsplanraad (zie verderop op deze pagina).

Medezeggenschap

Zeggenschap van ouders over hoe wij passend onderwijs in ons samenwerkingsverband vormgeven is geregeld via de Ondersteuningsplanraad (OPR). Hierin zijn niet alleen ouders, maar ook medewerkers van de samenwerkende schoolbesturen vertegenwoordigd. De OPR heeft instemmingsrecht op dit Ondersteuningsplan (zie verder hoofdstuk 7).

6 Passend onderwijs en gemeenten

Sinds 2015 hebben gemeenten de regie over de jeugdzorg. Deze transitie ging en gaat gepaard met een inhoudelijke vernieuwing: voorzieningen en hulpverleners richten zich op de versterking van de eigen kracht van kinderen, jongeren en opvoeders.

De Jeugdwet is op 1 januari 2015 ingevoerd en verving niet alleen de Wet op de jeugdzorg, maar ook de verschillende andere onderdelen van de jeugdzorg die onder de Zorgverzekeringswet (geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen) en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (zorg voor kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking) vielen.

De Wet passend onderwijs verplicht samenwerkingsverbanden om het Ondersteuningsplan af te stemmen op het beleidsplan voor jeugdhulp van de gemeente. In het geval van het SWV Rijn & Gelderse Vallei gaat dit dus om zeven gemeenten: FoodValley.

Juist omdat wij werken vanuit de gedachte: één kind, één gezin, één plan en een kind zowel vanuit onderwijs als zorg willen ondersteunen, is samenwerking met gemeenten in onze regio cruciaal. Andere gemeentelijke thema's die passend onderwijs raken zijn: leerplicht, leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting. Over dit Ondersteuningsplan voert ons samenwerkingsverband 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' met de zeven gemeenten, om onderwijs en jeugdhulp zo goed mogelijk op elkaar aan te sluiten.

→ *Zie bijlage 13 voor meer informatie over passend onderwijs in relatie tot gemeentelijk beleid.*

7 Bestuur, organisatie en financiën

Hoe hebben we bestuur, organisatie en medezeggenschap ingericht in ons samenwerkingsverband?

Het Samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei is een vereniging waarbij alle samenwerkende schoolbesturen zijn aangesloten. De schoolbesturen hebben invloed op het beleid en de koers van het samenwerkingsverband via de algemene ledenvergadering (het toezichthoudend orgaan).

De algemene ledenvergadering adviseert het bestuur (gevraagd en ongevraagd). Verder keurt zij de strategische doelstellingen van het samenwerkingsverband goed, net als het Ondersteuningsplan, de (meerjaren)begroting en het jaarverslag.

Een toezichtkader is leidend voor de manier waarop de algemene ledenvergadering als toezichthouder optreedt. Hierin staan vijf ijkpunten:

- is er sprake van (meerjaren)strategisch beleid?
- weet het bestuur dit beleid te vertalen in concrete acties?
- organiseert het bestuur passend onderwijs efficiënt en is de continuïteit van de organisatie gewaarborgd?
- onderhoudt het bestuur relaties met de belangrijkste stakeholders op een goede manier?
- leeft het bestuur de wettelijke (bekostigings)regels en algemene beginselen van goed bestuur na?

→ Zie bijlage 14 voor het volledige toezichtkader.

Bestuur

Het bestuur is het 'bevoegd gezag' van de vereniging. Het bestuur is zo samengesteld dat het de diversiteit van de vereniging weerspiegelt. Het huidige bestuur:

- Saskia van Dongen (expertise: regulier onderwijs)
- Martin van den Brink (expertise: regulier onderwijs)
- Geurt Morren (expertise: regulier onderwijs)
- Harnold Plat (expertise: speciaal basisonderwijs/financiën)
- Piet Immerzeel (expertise: kleine besturen)
- Wim Ludeke (expertise: cluster 3, cognitie)
- Jacques Gordijn (expertise: cluster 4, gedrag)
- Willem van Leeuwen (onafhankelijk voorzitter)

Taken en bevoegdheden van het bestuur zijn verwoord in de statuten (die door de algemene ledenvergadering zijn goedgekeurd).

Samengevat is het bestuur verantwoordelijk voor de missie, visie, strategie, organisatie en financieel beleid. Het bestuur legt plannen (zoals het Ondersteuningsplan, het Actieplan en het Jaarplan) ter goedkeuring voor aan de algemene ledenvergadering. Het bestuur benoemde ook de directeur die het SWV sinds augustus 2014 leidt.

Directeur

Thea de Graaf is sinds 1 augustus 2014 directeur van het SWV Rijn & Gelderse Vallei. Zij heeft de dagelijkse leiding over het samenwerkingsverband, financiën, bedrijfsvoering en personeelsbeleid en is verantwoordelijk voor verdere visievorming.

Medezeggenschap

Sinds januari 2014 kent het SWV Rijn & Gelderse Vallei een Ondersteuningsplanraad (OPR). Hierin zijn vertegenwoordigd: vijf ouders en vijf medewerkers uit het regulier onderwijs en drie ouders en drie medewerkers uit het speciaal (basis) onderwijs. De OPR moet minimaal één keer per vier jaar met het Ondersteuningsplan instemmen. De OPR en de directeur ontmoeten elkaar zo'n zes keer per jaar om te spreken over het Actieplan, het Jaarplan, de begroting en actuele thema's. De directeur vertegenwoordigt daarbij het bestuur. De OPR heeft initiatiefrecht en kan dus zelf voorstellen doen aan het bestuur.

→ *Zie bijlage 15 voor meer informatie over de OPR, de leden, het medezeggenschapsstatuut, het reglement en het verkiezingsreglement.*

Kwaliteitsbeleid

We monitoren en evalueren in het SWV Rijn & Gelderse Vallei goed hoe het gaat met passend onderwijs. In ons activiteitenplan vermelden we stevast hoe wij toetsen of gewenste resultaten ook zijn bereikt. We sluiten in algemene zin aan bij de huidige cyclus Plan Do Check Act van schoolbesturen. Dat betekent dat we zoveel mogelijk monitoren op basis van inspectierapporten, Schoolplannen, Schoolondersteuningsprofielen, verantwoordingsrapportages en jaarverslagen.

Heel specifiek monitoren we of alle scholen in ons samenwerkingsverband voldoende Basisondersteuning bieden aan kinderen. In de eerste helft van 2014 heeft een nulmeting plaatsgevonden om het huidige niveau Basisondersteuning in kaart te brengen. Deze monitor heeft onvoldoende gegevens opgeleverd: de huidige Schoolondersteuningsprofielen bleken niet met elkaar te vergelijken. In schooljaar 2015-2016 voeren we een eenduidig instrument in, zodat we aansluitend ook beter kunnen monitoren. Een werkgroep ontwikkelt kwaliteitsbeleid.

Doelstellingen uit het Ondersteuningsplan zijn in een vierjarenplanning vertaald in het Actieplan 2014-2018. Jaarlijks werken we doelen, indicatoren, planning en evaluatie verder uit in een Jaarplan. Hierin staan ook benoemd: de werkgroepen, activiteiten, vergaderingen en de begroting.

Kwantitatieve en kwalitatieve resultaten worden per kwartaal via een kwartaalrapportage gemeld aan het bestuur, dat ook wordt bijgepraat over de voortgang van het Jaarplan.

Op basis van de vier kwartaalrapportages maken we elk schooljaar een jaarverslag, waarin we ook kengetallen vermelden. Ook ontvangt het bestuur een financieel jaarverslag.

De algemene ledenvergadering houdt toezicht op het totale functioneren van ons samenwerkingsverband.

→ *Zie bijlage 17 voor meer informatie over ons kwaliteitsbeleid.*

Onderwijsinspectie toetst straks ook

De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op de samenwerkingsverbanden. Zij kijkt onder meer naar het aantal thuiszitters, de spreiding en doorstroom van leerlingen in het onderwijs, signalen over uitvoering van passend onderwijs, het Ondersteuningsplan, de jaarverslagen, de verdeling van ondersteuningsmiddelen en de deskundigheid van leerkrachten.

Ook kijkt de inspectie of het aantal scholen met verscherpt toezicht in het samenwerkingsverband al dan niet afwijkt van het landelijk gemiddelde. Bij de scholen die onder verscherpt toezicht staan, kijkt de onderwijsinspectie éxtra kritisch naar hoe ondersteuning voor kinderen is geregeld.

Financiën in Rijn & Gelderse Vallei

Door de invoering van passend onderwijs verandert ook de financieringssysteem voor (Extra) onderwijsondersteuning ingrijpend; het gaat om een landelijke stelselwijziging. Daarmee krijgt ook SWV Rijn & Gelderse Vallei een grote financiële verantwoordelijkheid.

Voor de periode 1 augustus 2014 tot 1 augustus 2016 geldt een overgangssituatie. Het nieuwe stelsel is wel van start, maar gegevens uit het oude stelsel gelden nog tot augustus 2016. Daarnaast is een tripartiete overeenkomst gesloten tussen het ministerie van OCW, sectorraden en vakorganisaties over de personele gevolgen van de invoering van passend onderwijs. Tot 1 augustus 2016 komen hier personele verplichtingen uit voort.

Hoe ziet het er vanaf augustus 2016 uit?

Financiering van Extra onderwijsondersteuning wordt gelijk voor alle samenwerkingsverbanden. Deze uniformering leidt tot een zogenoemde verevening van middelen over ons land. SWV Rijn & Gelderse Vallei heeft ten opzichte van het landelijk gemiddelde een gemiddeld hoger deelnamepercentage aan het speciaal onderwijs en rugzakken. Door de verevening ontvangt ons samenwerkingsverband straks minder middelen, op termijn gaat dat om ongeveer 1 miljoen euro. Tot schooljaar 2020-2021 wordt stap voor stap verevend.

In onze meerjarenbegroting is uitgewerkt welke ondersteuningsbesteding SWV Rijn & Gelderse Vallei ontvangt en hoe wij dit budget willen inzetten.

In de overgangperiode handhaven wij grotendeels bestaande financieringsstromen naar de schoolbesturen en focussen op de verdere invoering van passend onderwijs. Of - in vakjargon - de meerjarenbegroting is 'beleidsarm' ingericht.

- *Zie bijlage 16 voor meer informatie over het tripartiete overleg.*
- *Zie bijlage 18 voor meer informatie over het financieel beleid en de meerjarenbegroting.*

Colofon

Dit Ondersteuningsplan is gemaakt door de directeur van SWV Rijn & Gelderse Vallei PO 25.10 en verscheen in september 2015. Het is vastgesteld door het bestuur in september 2015. De conceptversie is voorgelegd aan de OPR in oktober 2015 en heeft instemming gekregen in december 2015. De conceptversie kreeg in december 2015 instemming van de Algemene Leden Vergadering. De conceptversie is in maart 2016 besproken in het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGI).

Mei 2016

Inhoud bestuur SWV Rijn & Gelderse Vallei
Redactie Anne-Marie Veldkamp
Eindredactie Thea de Graaf (directeur SWV Rijn & Gelderse Vallei)
Vormgeving Maura van Wermeskerken

Kijk op **www.swvrgv.nl** voor actuele informatie over passend onderwijs in onze regio.

SAMENWERKINGSVERBAND
.....
Rijn & Gelderse Vallei

www.swvrgv.nl